

Yargıtay 7. HD E.2025/1973 K.2025/5175 (04.12.2025)

Karar metni, Yargıtay Başkanlığı Karar Arama sistemindeki yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

7. Hukuk Dairesi 2025/1973 E. , 2025/5175 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ: Adana Bölge Adliye Mahkemesi 5. Hukuk Dairesi

SAYISI: 2022/1321 E., 2024/1659 K.

İLK DERECE MAHKEMESİ: Osmaniye 4. Asliye Hukuk Mahkemesi

SAYISI: 2020/151 E., 2021/150 K.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davacı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlenildikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; tarafların murisi ...'ın 19.09.2020 tarihinde öldüğünü, davalılardan ...'in dava konusu Osmaniye 2. Sulh Hukuk Mahkemesinin 24.09.2020 tarihli 2020/735 Esas, 2020/780 Karar sayılı mirasçılık belgesini aldığını, anılan mirasçılık belgesinin hatalı olduğunu, davalılardan ...'in 26.07.2016 tarihli düzenleme şeklindeki mirastan feragat sözleşmesi ile murisi ...'den kendisine intikal edecek miras payının tamamından bedelsiz olarak davacı lehine feragat ettiğini, murisin de bunu kabul ettiğini, dava konusu mirasçılık belgesinde davalı ...'in miras payının davacının miras payına ilave edilmesi gerekirken bunun yapılmadığını iddia ederek Osmaniye 2. Sulh Hukuk Mahkemesinin 24.09.2020 tarihli 2020/735 Esas, 2020/780 Karar sayılı mirasçılık belgesinin iptali ile yeni mirasçılık belgesi düzenlenmesine karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalılar davaya cevap vermemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesi yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararında "...mirastan feragat sözleşmesinin ivazsız olarak yapıldığı, bu durumda feragatin feragat edenin alt soyunu bağlamayacağı, zira TMK'nın 528. maddesindeki yasal düzenlemeden feragatin ivazsız olması halinde bu feragatin alt soyu bağlamayacağı hatta ivazlı olsa dahi aksi öngörüldüğü takdirde feragatin alt soyu bağlamayacağı yönünde yasal düzenleme bulunduğu, mirastan feragat eden ...'ın ise alt soyu bulunmakta olup, feragat nedeniyle bu kişiye isabet edecek miras payının feragat edenin alt soyuna ait olacağı kanaatine varıldığı, bu nedenle davacının Osmaniye 2. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2020/735 Esas, 2020/780 Karar sayılı mirasçılık belgesinin iptali istemi yönündeki davasının kabulüne, mirastan feragat eden ...'ın miras payının davacıya ait olduğunun tespiti istemi yönündeki talebinin reddinin uygun olduğu" gerekçesiyle davanın kısmen kabulüne; dava konusu mirasçılık belgesinin iptali ile muris ...'ın mirası 8 pay kabul edilerek; 2 payın eşi... 'ye, 1'er payın çocukları , ... , ... , ... 'e aidiyetine, murisin yasal mirasçısı ..., ... Noterliğinin 26.07.2016 tarih ve ... yevmiye numaralı düzenleme şeklinde mirastan feragat sözleşmesi ile murisin mirasından feragat ettiğinden ...'a isabet eden miras payının; ... ve ... kızı, ... ait olduğunun tespiti ile iş bu hususun hukuki sonuçlarının terekenin paylaşımı sırasında gözetilmesine; fazlaya ilişkin istemin reddine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin kararına karşı süresi içinde davacı vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine, Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; İlk Derece Mahkemesi kararının hukuka uygun olduğu gerekçesiyle istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davacı vekili temyiz dilekçesinde özetle;

1. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 528 . maddesi ile madde gerekçesinin dikkate alınması gerektiğini,
2. Sözleşmenin altsoyu bağlayacak nitelikte olduğunu,
3. Mirastan feragat sözleşmesinin ivazlı veya ivazsız olmasına bakılmaksızın güven teorisinin uygulanması gerektiğini,
4. Davalı ...'ın halen sağ olduğunu, sözleşmenin iptali veya tenkisi için dava açmadığını,
5. Murisin sözleşmedeki iradesine üstünlük tanınması gerektiğini,
6. Dava kısmen kabul edildiğinden davacı lehine vekalet ücreti takdir edilmesi gerektiğini ileri sürerek temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

1. Dava, mirasçılık belgesinin iptali ve yeni mirasçılık belgesi verilmesi istemine ilişkindir.
2. Türk Medeni Kanunu'nun mirastan feragat sözleşmelerinin kapsamını düzenleyen 528. maddesi şöyledir;

"Mirasbırakan, bir mirasçısı ile karşılıksız veya bir karşılık sağlanarak mirastan feragat sözleşmesi yapabilir. Feragat eden, mirasçılık sıfatını kaybeder. Bir karşılık sağlanarak mirastan feragat, sözleşmede aksi öngörülmedikçe feragat edenin altsoyu için de sonuç doğurur."

3. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 598 inci maddesi şöyledir;

"Başvurusu üzerine yasal mirasçı oldukları belirlenenlere, sulh mahkemesince veya noterlikçe mirasçılık sıfatlarını gösteren bir belge verilir.

Mirasçı atamaya veya vasiyete ilişkin ölüme bağlı tasarrufa mirasçılar veya başka vasiyet alacaklıları tarafından kendilerine bildirilmesinden başlayarak bir ay içinde itiraz edilmedikçe, lehine tasarrufta bulunulan kimseye, sulh mahkemesince atanmış mirasçı veya vasiyet alacaklısı olduğunu gösteren bir belge verilir.

Mirasçılık belgesinin geçersizliği her zaman ileri sürülebilir.

Ölüme bağlı tasarrufun iptaline ilişkin dava hakkı saklıdır."

4. Mirasçılık belgesi istemek, maddi bir olayın varlığını ikrar ile kişiler arasındaki soybağı ilişkisini tespit ettirmekten ibarettir. Hakkında mirastan çıkarma ve yoksunluk sebepleri gerçekleşen veya mirası reddeden ya da mirastan feragat eden mirasçının tereke ile ilişkisi tümünden kesilmiş sayılmaz. Mirastan çıkarma ve yoksunluk sebeplerinin gerçekleşmesi ya da mirasın reddi veya mirastan feragat edilmiş olması, ilgili kişinin mirasçılık belgesi istemesine engel bir neden olmadığı gibi, ilgili kişinin mirasçılık sıfatını da ortadan kaldırmaz. Bu nedenle mirasçılardan biri veya birkaçı yönünden mirastan çıkarma ve yoksunluk sebeplerinin gerçekleşmesi ya da mirasın reddi veya mirastan feragat edilmiş olması durumunda bu olgular yok sayılarak miras bırakanın tüm mirasçılarını ve miras

paylarını gösterir şekilde mirasçılık belgesinin düzenlenmesi, hüküm yerinde ilgili mirasçı veya mirasçılar yönünden mirastan çıkarma ve yoksunluk sebeplerinin gerçekleştiği ya da mirası ret veya mirastan feragat ettikleri açıklanarak ret, feragat, mirasçılıktan çıkarma, mirastan yoksunluk hukuki sonuçlarının terekenin bölüştürülmesi sırasında gözetileceğine işaret edilmek suretiyle mirasçılık sıfatını yitiren kişinin payının kime veya kimlere kaldığını gösterir mirasçılık belgesi verilmelidir.

5. Davacı vekili, davalı ...'in 26.07.2026 tarihli düzenleme şeklindeki mirastan feragat sözleşmesi ile murisi ...'den kendisine intikal edecek miras payının tamamından bedelsiz olarak davacı lehine feragat ettiğini, dava konusu mirasçılık belgesinde davalı ...'in miras payının davacının miras payına ilave edilmesi gerekirken bunun yapılmadığını iddia ederek Osmaniye 2. Sulh Hukuk Mahkemesinin 24.09.2020 tarihli 2020/735 Esas, 2020/780 Karar sayılı mirasçılık belgesinin iptali ile yeni mirasçılık belgesi düzenlenmesini istemiştir. Bu bağlamda uyuşmazlık davalı ...'in miras payının, altsoyu olan ...'a mı verilmesi gerektiği yoksa davacının miras payına mı ilave edilmesi gerektiği noktasında toplanmaktadır.

6. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 528/2. fıkrasında mirastan feragat edenin mirasçılık sıfatını kaybedeceği belirtilmiş, aynı maddenin 3. fıkrasında ivazlı mirastan feragat sözleşmesinin aksi öngörülmedikçe feragat edenin alt soyu için de sonuç doğuracağı belirtilmiştir. Madde hükmünde ve devamındaki düzenlemelerde ivazsız mirastan feragat sözleşmelerinde feragat edenin alt soyunun hukuki durumuna ilişkin bir açıklamaya yer verilmemiş ise de sözleşme serbestisi çerçevesinde alt soy yönünden bağlayıcı bir hüküm getirilebileceğine dair bir tereddüt bulunmamaktadır.

7. Somut uyuşmazlıkta; davalı ... 26.07.2016 tarihli düzenleme şeklindeki mirastan feragat sözleşmesinde ivazsız feragatinin alt soyu içinde geçerli olacağını beyan ve kabul etmiştir. Bu durumda Mahkemece muris ...'ın tüm yasal mirasçıları belirlendikten sonra dava konusu mirasçılık belgesi iptal edilerek mirastan feragat eden davalı ...'ın miras payının lehine feragat edilen davacı ...'a pay olarak verilmesi suretiyle mirasçılık belgesi düzenlenmesi gerekirken yazılı şekilde davalı ...'in altsoyu davalı ...'e miras payı verilmesi suretiyle mirasçılık belgesi düzenlenmesi doğru görülmemiş Bölge Adliye Mahkemesi kararının kaldırılarak İlk Derece Mahkemesi kararının bozulmasına karar verilmiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının ORTADAN KALDIRILMASINA,

İlk Derece Mahkemesi kararının BOZULMASINA,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde ilgisine iadesine,

Dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

04.12.2025 tarihinde kesin olmak üzere oy birliğiyle karar verildi.